

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2016. június 13.
(OR. en)

9222/16

ECOFIN 462
UEM 208
SOC 326
EMPL 222
COMPET 296
ENV 341
EDUC 197
RECH 188
ENER 204
JAI 452

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Biz. dok. sz.:	9136/16 ECOFIN 427 UEM 177 SOC 291 EMPL 187 COMPET 264 ENV 308 EDUC 164 RECH 156 ENER 169 JAI 414 - COM(2016) 339 final
Tárgy:	Ajánlás – A TANÁCS AJÁNLÁSA Hollandia 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Hollandia 2016. évi stabilitási programját

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2016) 339 final bizottsági javaslaton alapuló fenti tanácsi ajánlástervezet több tanácsi bizottság által módosított és elfogadott szövegét.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(...)

Hollandia 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Hollandia 2016. évi stabilitási programját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre² és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

¹ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

² HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, és ezzel elindult a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet alapján 2015. november 26-án elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Hollandiát azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor. A Bizottság ugyanezen a napon elfogadott egy az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is. Az ajánlást az Európai Tanács 2016. február 18–19-én jóváhagyta, a Tanács pedig 2016. március 8-án elfogadta³. Mivel Hollandia pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdaságai közötti szoros összefonódásra, Hollandiának gondoskodnia kell az ajánlás teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról.
- (2) A Hollandiára vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentésben értékelték a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Hollandia által elért eredményeket. Az országjelentés magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is. A Bizottság 2016. március 8-án bemutatta a részletes vizsgálat eredményeit. Elemzése alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Hollandiában makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. Alapvető fontosságú a háztartások igen jelentős mértékű adósságállományának kezelése. A folyó fizetési mérleg magas és tartósan fennálló többlete – amely a gazdaság strukturális jellemzőit és a nem pénzügyi vállalatokra vonatkozó szakpolitika alakítását tükrözi – továbbra is kihívást jelent, többek között az euroövezet más tagállamaira átgyűrűző hatások miatt is.

³ HL C 96., 2016.3.11., 1. o.

- (3) Hollandia 2016. április 28-án benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. évi stabilitási programját. A kettő közötti kapcsolódási pontokra figyelemmel a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347, 2013.12.20., 320. o.).

- (5) Hollandia jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágához és az átmeneti adósságsszabály hatálya alá tartozik. A 2016. évi stabilitási program alapján a kormány arra számít, hogy az államháztartás egyenlege fokozatosan javul, és 2019-ben a GDP 0,1 %-ának felel majd meg. Ugyanakkor a kormány 2016-ban az újraszámított strukturális egyenleg⁵ vonatkozásában a GDP -1,4 %-ának megfelelő romlást, majd ezt követően javulást tervez. A középtávú költségvetési cél – azaz a GDP 0,5 %-ának megfelelő strukturális hiány – elérését Hollandia 2019-re tervezi. Ugyanakkor az újraszámított strukturális egyenleg alapján a középtávú költségvetési cél már 2018-ra elérhető lenne. A stabilitási program alapján a GDP-arányos államadósság a várakozások szerint 2016-ban eléri a GDP 65,4 %-ának megfelelő értéket, majd ezt követően 2019-re fokozatosan a GDP 58,9 %-ára csökken. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott. A Bizottság 2016. tavaszi előrejelzése szerint Hollandia esetében fennáll a kockázata annak, hogy az ország változatlan politika mellett 2016-ban, valamint 2016 és 2017 során együttesen némileg eltér majd a prevenciós ág követelményeitől. Hollandia 2016-ban várhatóan eleget fog tenni az átmeneti adósságsszabálynak, és az átmeneti időszak lejártát követően, 2017-ben meg fog felelni az adósságcsökkentési referenciaértéknek is. A stabilitási program értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint Hollandia várhatóan nagyjából meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Mindazonáltal további intézkedésekre lesz szükség ahhoz, hogy az ország mind 2016-ban, mind 2017-ben megfeleljen a követelményeknek.

⁵ A Bizottság által a stabilitási programban szereplő információk alapján, a közös módszertan szerint újraszámított strukturális egyenleg.

- (6) A foglalkoztatás terén a közelmúltban tapasztalt növekedés teljes mértékben annak tulajdonítható, hogy nőtt a határozott idejű szerződéssel foglalkoztatottak, valamint az önfoglalkoztatók száma. Bár Hollandia intézkedéseket tett a probléma megoldására, átfogóbb megközelítésre van szükség. Mivel csak a munkavállalók csekély részének sikerül határozott időre szóló munkaviszony helyett olyan állásban elhelyezkednie, amely határozatlan idejű munkaszerződést kínál, továbbra is fennáll a munkaerő-piaci szegmentáció veszélye. A határozott idejű szerződések magas és egyre növekvő arányának hátterében az áll, hogy a határozott és a határozatlan idejű szerződések között komoly különbségek mutatkoznak a munkahelyvédelmi rendelkezések terén. Az önfoglalkoztató, alkalmazottakkal nem rendelkező vállalkozók körében gyakoribb, hogy nem rendelkeznek megfelelő biztosítással a munkaképtelenség és a munkanélküliség válás esetére, és alulbiztosítottak a nyugdíj szempontjából is, ami hosszú távon hatással lehet a szociális biztonsági rendszer fenntarthatóságára. Hollandia több olyan intézkedést hozott, amely csökkentette a határozatlan és határozott idejű szerződések közötti különbségeket. A kedvező adózási szabályok mellett az a tény, hogy nem kell megfizetni bizonyos társadalombiztosítási költségeket, még mindig pénzügyi ösztönzést jelent az önfoglalkoztatásra.
- (7) A háztartások magas eladósodottságának kezelése terén a legnagyobb kihívást a lakáspiac jelenti, ahol az évtizedek során kialakult merev rendszer és a torzító ösztönzők formálják az ingatlanfinanszírozási és ágazati megtakarítási mintákat. Az a tendencia, hogy a háztartások az ingatlantulajdont további bruttó jelzáloghitel-adósságok felhalmozására használták fel, a régóta fennálló adóügyi ösztönzőkre, például a jelzáloghitel-kamatok adóból való levonhatóságára vezethető vissza. 2012 óta számos intézkedést hajtottak végre, amelyek részben megoldást jelentettek az említett problémára, ám az intézkedéseket nem gyorsították fel a 2015. évi tanácsi ajánlásnak megfelelő mértékben. A magánbérlemények jól működő piacának kialakulását korlátozzák a lakásszektor egyéb alszegmenseiben biztosított támogatások. A szociálishakás-szegmens az egyik legnagyobb az Unióban, ugyanakkor ezeket a lakásokat nem mindig sikerül ténylegesen a valóban rászorulóknak számára odaítélni. A szociálishakás-szegmensben bevezették a lakberek jövedelem alapján történő, nagyobb mértékű differenciálását. A lakásszövetkezeteknek külön kell választaniuk az általános gazdasági érdekű tevékenységeket (például a szociális lakhatást) a többi tevékenységtől. Mivel a lakberek jövedelemhez való igazítása révén Hollandiának sikerült a szociálishakás-piacon néhány torzító ösztönzőt megszüntetnie, a 2015. évi ajánlás vonatkozó részét illetően a helyzet nyomon követésére kell összpontosítani. Ugyanakkor a lakáspiac továbbra is meglehetősen torz, és hozzájárul a háztartások túlzott eladósodásához, így e problémák megoldásához további előrelépésre van szükség.

- (8) Az ingatlanpiac torzulásai mellett a nyugdíjrendszer második pillérébe befizetett kötelező, nem adójellegű hozzájárulások is befolyásolják a háztartások rendelkezésre álló jövedelmét. A nyugdíjrendszer második pillére a minőség és megfelelés tekintetében jól teljesít, ugyanakkor hiányosságok mutatkoznak a generációk közötti méltányosság, az átláthatóság és a gazdasági sokkokkal szembeni ellenálló képesség tekintetében. Az elmúlt években a nyugdíjrendszer fenntarthatósága javult azáltal, hogy a nyugdíjkorhatár 2021-ig 67 évre emelkedik, majd azt követően a várható élettartamhoz igazodik. A nyugdíjjárulékok általában átlagosan mérséklődtek azt követően, hogy csökkentették az adómentes felhalmozás maximális rátáját. A költségeknek és kockázatoknak az indexálásra és a pénzügyi pufferekre vonatkozóan elfogadott szabályokon (pénzügyi értékelési keret) túlmutató, generáción belüli és generációk közötti megfelelő elosztása hozzájárulna ahhoz, hogy a háztartások pénzügyi eszközeiket a növekedést ösztönző módon használják fel. A kormány bejelentette, hogy a szociális partnerek bevonásával alapjaiban meg kívánja reformálni a második nyugdíjpillért, hogy a rendszer átláthatóbbá és biztosításmatematikai szempontból méltányosabbá váljon.
- (9) A gazdasági válság alatt jelentősen visszaestek a beruházások, és a korábbi szint azóta csak részben állt helyre. A beruházások egész gazdaságra jellemző csökkenése erős ciklikus jelleget mutat, amit a lakáspiaci visszaesés és a költségvetési konszolidációra irányuló döntések váltottak ki. A beruházások előtt álló akadályok ugyan nem tűnnek jelentősnek, az építőiparban és a megújuló energia területén eszközölt beruházások alacsony szintje a jelek szerint a piaci bizonytalansághoz és a szabályozási tényezőkhöz kapcsolódik. A hitelnyújtás feltételeinek javulása ellenére az új hitelek felvételéhez kapcsolódó kockázatok a jelenlegi pénzügyi környezetben növekedtek. A K+F-re fordított állami kiadások 2014 óta csökkenő tendenciát mutatnak, és a K+F-re irányuló magánkiadások is alacsonyak maradtak. Ezért 2015-ben a Tanács azt ajánlotta, hogy Hollandia mozdítsa el az állami kiadásokat a K+F beruházások támogatása felé, és törekedjen a K+F-re irányuló magánkiadások szintjének javítására. A K+F-re irányuló állami és magánkiadások szintje az iskolázottság, a tudományos eredmények és a gazdasági fejlődés szintjével összehasonlítva alacsony.

- (10) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Hollandia gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Hollandiának címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható nemzeti költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–3. ajánlás tükrözi.
- (11) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a stabilitási programot; véleményét⁶ mindenekelőtt az alábbi 1. ajánlás tükrözi.
- (12) A Bizottság által elvégzett részletes felülvizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a nemzeti reformprogramot és a stabilitási programot. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az alábbi 3. ajánlás tükrözi,

⁶ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

AJÁNLJA, hogy Hollandia 2016–2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Korlátozza a középtávú költségvetési céltól való eltérést 2016-ban és érjen el a GDP 0,6 %-ának megfelelő mértékű éves költségvetési kiigazítást 2017-ben. Az állami kiadások meghatározása során fordítson kiemelt figyelmet a kutatási és fejlesztési beruházások fokozottabb támogatására.
2. Szüntesse meg a munkavállalók határozatlan idejű szerződés keretében való foglalkoztatása előtt továbbra is fennálló akadályokat, és segítse elő, hogy határozott idejű szerződéses munkaviszony helyett egyre többen dolgozhassanak határozatlan időre szóló munkaviszony keretében. Kezelje az alkalmazottakkal nem rendelkező önfoglalkoztatók számának erőteljes növekedését, ideértve az önfoglalkoztatásnak kedvező adózási torzulások – a vállalkozói létet nem veszélyeztető – csökkentését, valamint segítse elő az önfoglalkoztatók megfizethető szociális védelemhez való hozzáférését.
3. Tegyen intézkedéseket annak érdekében, hogy a nyugdíjrendszer második pillére átláthatóbbá, a különböző generációk számára méltányosabbá és a megrázkódtatásokkal szemben ellenállóbbá váljék. Hozzon intézkedéseket a lakáspiac fennmaradó torzulásainak és a háztartások túlzott eladósodásának csökkentésére, különösen annak révén, hogy csökkenti a jelzáloghitel-kamatok adóból való leírhatóságát.

Kelt Brüsszelben,

*a Tanács részéről
az elnök*